

แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจ
สาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ฐนัส มานวงศ์
อาจารย์ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2567

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจ
สาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
โดย พันเอก ฐนัส มานวงค์
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก คมกฤษ อจลานนท์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2567 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

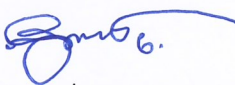
พลตรี

(ทงศักดิ์ มหาวงศ์)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

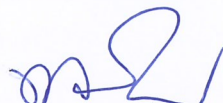
คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(สุเทพ ยิ่งยี่น)

ประธานกรรมการ

พลโท

(พร ภิเศก)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(คมกฤษ อจลานนท์)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(มนทิรา ยิ้มสมบุญ)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(นวลสมร จรวงษ์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก ฐนัส มานวงค์
เรื่อง	แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
วันที่	11 กันยายน 2567 จำนวนคำ : 9,999 จำนวนหน้า : 31
คำสำคัญ	เทคโนโลยีสารสนเทศ, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติเป็นแนวทางสำคัญสำหรับภารกิจด้านความมั่นคงในยุคใหม่ ผู้วิจัยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นแนวคิดพื้นฐานการพัฒนาประเทศ และกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ โดยนำมาวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ผู้วิจัยได้วิจัยตามกรอบคิดเชิงยุทธศาสตร์ โดยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ด้วยการใช้หลักการ McKinsey-7S เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาผลการวิจัยประกอบด้วย 1) รูปแบบและกระบวนการในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจในช่องทางหลักของกองทัพบก 2) รูปแบบและหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสร้างความเข้าใจตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก 3) แนวทางการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4) แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ว่าด้วย การเสริมสร้างความเข้าใจต่อแนวคิดความมั่นคง และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อย่างไรก็ตาม กองทัพบกต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะที่เกี่ยวข้องให้แก่กำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมุ่งเน้นพัฒนาการสื่อสารทางยุทธศาสตร์และทรัพยากรในระบบงาน ตลอดจนการสร้างเครือข่าย และการบูรณาการภารกิจด้านความมั่นคงอย่างเร่งด่วน เพื่อสร้างให้เป็นภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงของประเทศชาติอย่างเป็นรูปธรรม

ABSTRACT

AUTHOR: COLONEL TANAT MANUWONG

TITLE: Guidelines for Using Information Technology to Create an Understanding of the Essence of New Forms of Security According to the Philosophy of Sufficiency Economy

DATE: 11 September, 2024 **WORD COUNT :** 9,999 **PAGES :** 31

KEY TERMS: Information Technology, Philosophy of Sufficiency Economy

CLASSIFICATION: Unclassified

Modern security operations require better understanding of national security through the application of technical advancements. Academics base their development of national policies and plans on the basic ideas of sustainable economics. Through strategic analysis, planning, and defining boundaries for IT use, this study aims to advance a new understanding of security. Data on military civilian operations are collected and analysed using the McKinsey-7S model, which is a component of a framework for strategic thinking, in order to establish development strategies.

- 1) Communication procedures and patterns to improve comprehension inside the military context.
- 2) Information technology practices and standards that are in line with civilian military activities.
- 3) Information technology use that incorporates sustainable economic concepts.
- 4) Information technology use tactics that uphold sustainable economic principles and foster comprehension of novel security paradigms.

The study is in line with the 20-year national security plan, which places a strong emphasis on security and human resource development while promoting awareness of emerging security ideas and dangers. To quickly strengthen national security resilience, the army must place a high priority on the knowledge and skill development of people engaged in civilian operations. This will improve efficiency and strategic communication as well as resource management, network construction, and mission integration.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง “แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ฉบับนี้เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์หลักการ รูปแบบการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจในมิติต่าง ๆ และสังเคราะห์แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันนำไปสู่การใช้ประโยชน์ของกองทัพบกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ที่กรุณาเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ ทั้งด้านวิชาการและกระบวนการเรียนรู้ด้านยุทธศาสตร์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้บังคับบัญชา พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ พลตรีหญิง พิมพ์พิศา จิตต์แก้วแท้ และพลตรีหญิง อาภัสรา สารลักษณ์ ที่เป็นผู้มอบโอกาส ตลอดจนให้กำลังใจในการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างผลงานวิชาการตามแนวทางของวิทยาลัยการทัพบกในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณพลโท พร ภิศก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอก คมกฤษ อจลานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำเอกสารวิจัย รวมถึงงานวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ศึกษาไว้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมความคิดและพัฒนางานวิจัยโดยเป็นลำดับ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะผู้บังคับบัญชาของกรมกิจการพลเรือนทหารบก พันเอก ภูมิจิต ภูมินาก พันเอกหญิง พิษญาวี เกื้อสกุล ตลอดจนเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นาวาอากาศเอก นิรัช ธีรอำพน ที่ให้คำแนะนำและประเด็นความคิดที่สร้างสรรค์ พันเอกหญิง ศิริวรรณ ทองปาน ที่คอยดูแลและให้กำลังใจ รวมทั้งมิตรสหายนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 69 ทุกท่าน

ผู้วิจัยขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวอันแสนอบอุ่น ที่คอยเป็นพลังใจ และแรงสนับสนุนต่อการพัฒนาตัวเองในทุก ๆ โอกาส ประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยดังกล่าวข้างต้นทุกท่านด้วยความเคารพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยการทัพบกและผู้ที่สนใจ ต้องการศึกษาค้นคว้าและนำเอกสารวิจัยฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นรูปธรรมต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนปฏิบัติราชการกองทัพบก กับภารกิจด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก	8
รูปแบบและกระบวนการสื่อสารในภารกิจสร้างความเข้าใจ ของกรมกิจการพลเรือนทหารบก	11
แนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่กับงานด้านกิจการพลเรือน	12
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจ	13
ตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก	
การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	17
การวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรกับงานด้านกิจการพลเรือน ของกองทัพบกตามหลักการ McKinsey-7S	18
การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานกิจการพลเรือน ด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก	20
แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของ ของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	22
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	27
บทที่ 4 บทสรุป	
บทสรุป	30
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	31
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	31
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทย ที่กล่าวว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี¹ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการและเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน”²

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติข้างต้น ได้กำหนดประเด็นของยุทธศาสตร์ตามกรอบสาระในการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไข ปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล³ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ หากพิจารณาเป้าหมายด้านความมั่นคงในแผนยุทธศาสตร์ แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงในการอธิบายความมั่นคงกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ที่ไม่ได้มองความมั่นคงอยู่เพียงตัวแสดงของรัฐ เห็นได้จากรูปแบบของภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเดิม หรือภัยคุกคามตามแบบ (Conventional Threats) ที่กระทำโดยรัฐต่อรัฐ ต่ออำนาจอธิปไตยและบูรณภาพเหนือดินแดนของรัฐ ซึ่งเป็นภัยคุกคามทางทหาร (Military Threats) นั้นลดลงอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ปัจจุบันภัยคุกคามรูปแบบอื่นที่มีใช้ภัยคุกคามทางทหาร (Non-Traditional Threats) ปรากฏขึ้นและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขยายวงกว้างไปทั่วโลก โดยภัยคุกคามรูปแบบใหม่มีความสลับซับซ้อน เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลกระทบต่อประชาชนมากขึ้น การแก้ไขปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้โดยภาครัฐเพียงลำพังแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน⁴

จากสาระสำคัญในการบูรณาการแผนการพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดความมั่นคงและต่อต้านภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ กอปรกับสถานการณ์ความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคมไทย อันเป็นประเด็นปัญหาด้านความมั่นคงภายในที่สำคัญ ได้ถูกหยิบยกนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งกำหนดเป้าหมายโดยการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์และเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป พัฒนาสื่อเผยแพร่เพื่อสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่ให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในการปลูกจิตสำนึกและสร้างเสริมค่านิยมที่ดี⁵ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ อันตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยการวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้สื่อดิจิทัลแพลตฟอร์ม จากแนวทางพัฒนาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเข้ามามีบทบาทของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย อันเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการเรียนรู้ทั้งที่เป็นองค์ความรู้และทักษะการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการเตรียมพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามในบริบทของความมั่นคงในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีอีกด้วย

ทั้งนี้ กองทัพบกเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงโดยตรง จึงกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคง

แห่งชาติ พ.ศ. 2559 ว่าด้วย การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีการกำหนดนโยบายเร่งด่วน 2 เรื่อง ที่กองทัพบกมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง⁶ ได้แก่ 1) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และ 2) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ โดยระบุถึงการปลูกจิตสำนึกเกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดอง และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน ซึ่งบทบาทดังกล่าวถือเป็นการทำงานในรูปแบบของการสื่อสารเพื่อสร้างให้เกิดความเข้าใจ อันนำไปสู่การสร้างสำนึกที่สนับสนุนให้เกิดความมั่นคงของประเทศชาติ

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการกำหนดช่องทางวิธีการในการสื่อสารให้แก่สาธารณชน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเปรียบเสมือนดาบสองคมที่สามารถสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติ ในขณะเดียวกัน หากมีการใช้ที่ผิดวิธีหรือไม่เท่าทันก็สามารถกลายเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงได้⁷ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจข้างต้นของกองทัพบก คือ หน่วยงานด้านกิจการพลเรือน ที่ถือเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติภารกิจ ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ว่า

“...ทหารนั้น มิใช่จะมีหน้าที่ใช้ศาสตราวุธทำสงครามประการเดียว หากยังต้องปฏิบัติภารกิจด้านกิจการพลเรือน คือ ใช้ความรู้ ความคิด จิตวิทยา และความเฉลียวฉลาด ซึ่งอาจรวมเรียกว่าอาวุธทางปัญญา เข้าปฏิบัติพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีความปลอดภัย มีขวัญและกำลังใจ ที่จะสร้างชาติ ความเจริญ ความมั่นคงให้แก่ตนเอง และส่วนรวมอีกประการหนึ่งด้วย...”⁸

อย่างไรก็ดี สถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงในปัจจุบันที่เห็นได้ชัดเจนคือปัญหาความแตกแยกของอุดมการณ์และความคิดของคนในประเทศชาติ การแก้ไขปัญหาก็ต้องอาศัยการให้ความรู้ เพื่อสร้างให้เกิดความเข้าใจต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงเปลี่ยนแปลงจากเดิม ตามกระบวนทัศน์ที่เรียกว่า “ความมั่นคงรูปแบบใหม่” มีสาระสำคัญเชื่อมโยงถึงความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อมาช่วยกันสร้างให้เกิดความมั่นคงหลากหลายมิติ ดังนั้นความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงเป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานด้านความมั่นคง โดยเฉพาะในกรอบภารกิจว่าด้วยกิจการพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ดังนั้นแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เท่าทันและตอบสนองต่อภารกิจ จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติจากสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ยังคงมีปัญหาในเรื่องกระบวนการทำงานตามรูปแบบเดิม ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร ดังผลสะท้อนเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมหลายกรณี อาทิ การตั้งคำถามต่อการมีอยู่และคงอยู่ของสถาบันสำคัญของประเทศ การมีอคติและท่าทีเชิงลบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรด้านความมั่นคง ตลอดจนการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติในทุกมิติ เป็นต้น

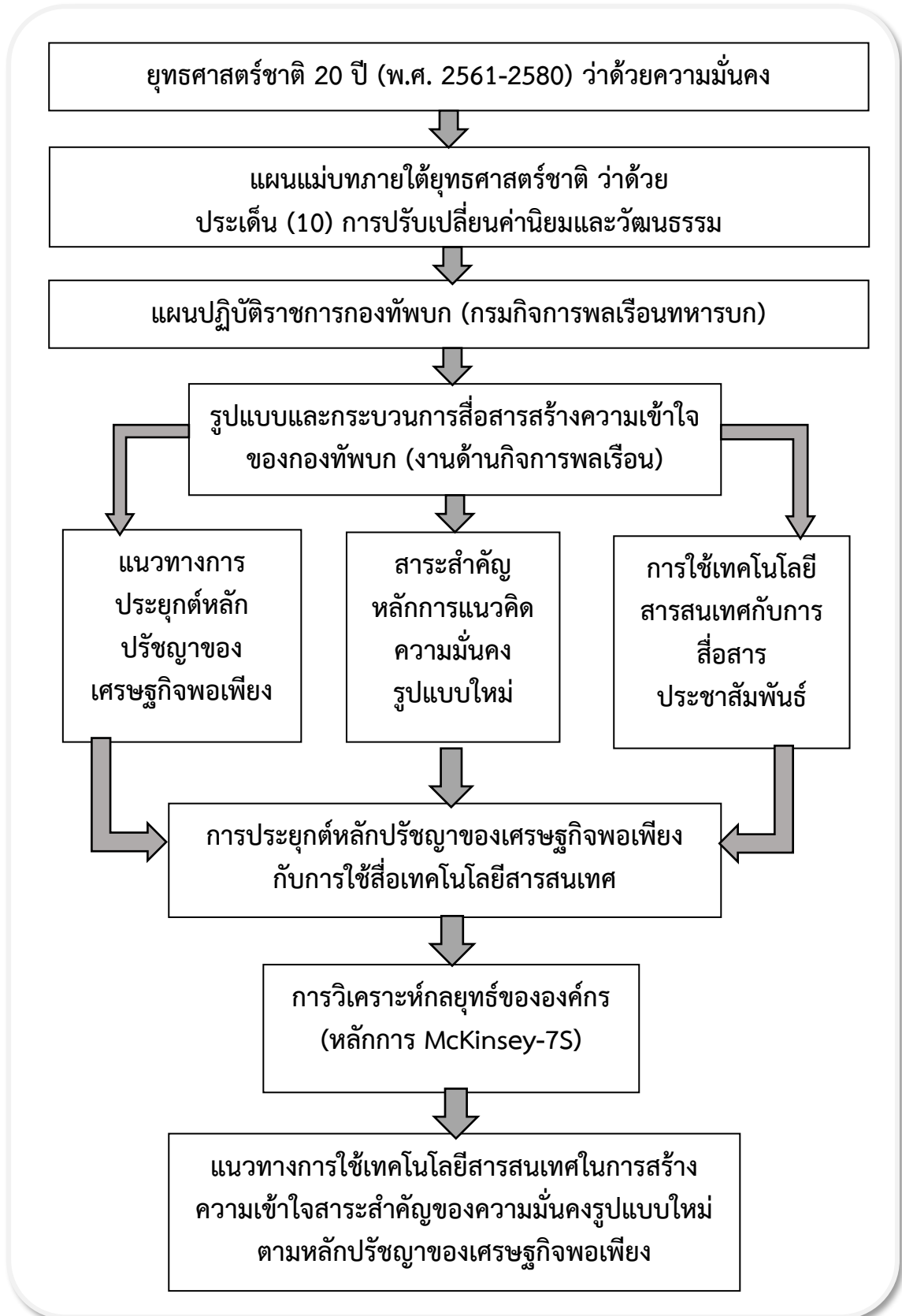
จากประเด็นปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านกิจการพลเรือน ว่าด้วยการสื่อสารเพื่อสร้างให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิด ในการสร้างและพัฒนาแนวทางการทำงานดังกล่าว อันเป็นการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การประยุกต์ในหลากหลายมิติ โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยการทัพบก มาใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนากรอบงานข้างต้น โดยเสนอแนวทางเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์ตรงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในช่องทางหลักของกองทัพบก
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. เพื่อจัดทำแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ได้นำโจทย์ความต้องการของหน่วยงานในกองทัพบกมาเป็นประเด็นการศึกษา โดยนำแผนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องและน้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่มาเป็นกรอบในการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การทบทวนแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็น และข้อมูลสำคัญ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบและกระบวนการในการสื่อสารสร้างความเข้าใจในกรอบการปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดสาระสำคัญในการสื่อสารเกี่ยวกับความมั่นคง รูปแบบใหม่ที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย การสร้างความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญต่อการร่วมสร้างความมั่นคงของทุกภาคส่วน รวมทั้งใช้แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับภารกิจด้านการสื่อสาร มาเป็นกรอบในการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของงานวิจัย ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ว่าด้วยความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ขอบเขตด้านประชากร งานวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept Interview) และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบายแนวทางการปฏิบัติ 2) ผู้ปฏิบัติการตามกรอบภารกิจด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ว่าด้วยการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และ 3) นักวิชาการด้านยุทธศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานด้านการสื่อสาร

2.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ ธันวาคม 2566 ถึง มิถุนายน 2567

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเอกสาร สืบค้นข้อมูลจากเอกสาร คำสั่ง นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ว่าด้วยประเด็นด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ แผนปฏิบัติราชการกองทัพบก ปี 2566 – 2570 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพลเรือนทหารบก รวมทั้งวรรณกรรมต่าง ๆ และบทความทางวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ให้

ข้อมูลสำคัญตามขอบเขตด้านเนื้อหา ตามรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดให้ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้หลักการของ McKinsey-7S ว่าด้วยการวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กร ต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ร่วมกับการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสังเคราะห์แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเป็นผลผลิตสุดท้ายของงานวิจัย

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
		66	67	67	67	67	67	67
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อวิจัย		↔						
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย			↔					
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหาและรวบรวมข้อมูล			↔	↔				
การวิเคราะห์, สังเคราะห์ข้อมูล					↔			
การสรุปผลงานวิจัย						↔		
การนำเสนอผลงานวิจัย							↔	
จัดทำรูปเล่ม								↔

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในช่องทางหลักของกองทัพบก
2. ทราบรูปแบบและกระบวนการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก
3. ทราบข้อมูลการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. สามารถกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนปฏิบัติการราชการกองทัพบกกับการภารกิจ ด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม⁹ ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความมั่นคง อันถือเป็นประเด็นแรกของวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ หน่วยงานด้านความมั่นคง ซึ่งในปัจจุบันแนวคิดด้านความมั่นคงได้มีการขยายความมากไปกว่าเดิม โดยครอบคลุมความหมายหลากหลายมิติ และมุ่งเน้นที่ทรัพยากรมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ว่าด้วยความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด¹⁰

ทั้งนี้เป้าหมายที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนที่ต้องเร่งให้เกิดขึ้นในสังคมประเทศ คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ตลอดจน การปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงาน ด้านการข่าว ให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และกลไกในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการ การดำเนินงานอย่างแท้จริง

อนึ่ง ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง โดยเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์การรักษาความ สงบเรียบร้อยภายในประเทศ ได้กำหนดแนวทางออกเป็น 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนา และเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่อง ความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา 2) การพัฒนาและส่งเสริมสร้าง ความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ 3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองโดยระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ 4) การพัฒนาและเสริมสร้าง กลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ เมื่อพิจารณาแนวทางข้างต้นพบว่า การเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ ต่อการสร้างความมั่นคงของชาติถือเป็นกลไกนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงใช้ประเด็นดังกล่าว เป็นกรอบในการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ ตามที่หน่วยงาน ด้านความมั่นคง (กองทัพบก) ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ว่าด้วย ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

จากสถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศ ที่ประสบปัญหาความแตกแยกทาง ความคิด จึงมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติ โดยมีแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ในประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งวางเป้าหมายไว้ที่มี การระบุดังต่อไปนี้ 3 เป้าหมาย ได้แก่ 1) คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก ความภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น 2) คนไทยเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงานด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น และ 3) สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิด สังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัย และสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น¹¹

สังเกตได้ว่า การกำหนดเป้าหมายที่มีทิศทางสะท้อนการแก้ไขปัญหามาจากสถานะการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยประเด็นสำคัญของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมนั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกจากสื่อที่สอดคล้องกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การบูรณาการภารกิจระหว่างการทำงานของฝ่ายความมั่นคงกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมและวัฒนธรรม จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวคิดในการส่งเสริมให้เกิดแนวทางการใช้สื่อของกองทัพกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

แผนปฏิบัติการกองทัพบก (กรมกิจการพลเรือนทหารบก)

ในส่วนแผนปฏิบัติการของกองทัพบกในเรื่องที่ 3 เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของรัฐ ได้กำหนดเป้าหมายให้ประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของกองทัพบกมีความสามัคคี และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งสอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีในนโยบายหลัก เรื่องการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ ที่เน้นให้มีการปลูกจิตสำนึก เกียรติภูมิ และศักดิ์ศรีความเป็นชาติไทย การมีจิตสาธารณะ และการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ ความสามัคคีปรองดอง และความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน โดยสถาบันการศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังวินัยของคนในชาติ หลักคิดที่ถูกต้องสร้างค่านิยม “ประเทศไทยสำคัญที่สุด” การเคารพกฎหมาย และกติกาของสังคม ปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ¹² ทั้งนี้ในการปฏิบัติการกิจดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการขัดเกลาทางสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งลักษณะของการปฏิบัติการด้วยการดำเนินการผ่านงานด้านกิจการพลเรือนเป็นช่องทางที่กองทัพบกต้องให้ความสนใจ

อนึ่ง กรมกิจการพลเรือนทหารบก มีหน้าที่ จัดทำนโยบายปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนทั้งปวงของกองทัพบก ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้ง วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการเกี่ยวกับกิจการพลเรือนและการปกครองในยามสถานการณ์วิกฤต กิจการด้านการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจ และการสังคมต่อกำลังทหารประจำการทหารกองประจำการ ทหารนอกประจำการ กำลังกึ่งทหารและกลุ่มมวลชน จากขอบเขตภารกิจข้างต้น เพื่อตอบสนองต่อการปฏิบัติการทางทหารในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาคความมั่นคง¹³ ซึ่งความท้าทายจากภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ส่งผลให้การดำเนินการด้านกิจการพลเรือนจำเป็นต้อง

บูรณาการการทำงานในหลายภาคส่วน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติการเพื่อชิงพื้นที่มวลชนให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานทางทหาร

รูปแบบและกระบวนการสื่อสารในภารกิจสร้างความเข้าใจของกรมกิจการพลเรือนทหารบก

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์¹⁴ พบว่า รูปแบบและกระบวนการสื่อสารในภารกิจสร้างความเข้าใจของกรมกิจการพลเรือนทหารบก มีการทำงานภายใต้กรอบภารกิจสำคัญ ได้แก่ 1) สร้างให้เกิดความไว้วางใจเชื่อใจต่อการปฏิบัติการทางทหาร และ 2) ทำให้มวลชนไม่มีการต่อต้านหรือขัดขวางการปฏิบัติทางทหาร ซึ่งในกระบวนการทำงานมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะวิธีการในลักษณะของการถอดบทเรียน และการสร้างการปฏิบัติแบบวัฒนธรรมองค์กร โดยยังไม่มีกำหนดเป็นรูปแบบหรือขั้นตอนที่เป็นหลักการในการเผยแพร่ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อมูลและวิเคราะห์กระบวนการทำงาน สามารถอธิบายเป็นรูปแบบเพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจน ตามหลักการ “GAME” ซึ่งเป็นการประมวลลักษณะขั้นตอนการทำงานและอธิบายตามตัวอักษรย่อภาษาอังกฤษได้ดังนี้

ลำดับ	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4
วิธีการ	G: Geo-analysis	A: Aim	M: Means	E: Evaluate
	วิเคราะห์สภาวะพื้นที่ปฏิบัติการ	กำหนดเป้าประสงค์ของภารกิจ	เลือกใช้ช่องทางปฏิบัติการ	การประเมินผลปฏิบัติการ

ภาพที่ 2 ประมวลขั้นตอนการปฏิบัติงานกิจการพลเรือน

ลักษณะของการปฏิบัติการของงานกิจการพลเรือน คืองานสนับสนุนภารกิจทางการทหารให้สามารถปฏิบัติและเกิดผลเชิงบวกต่อฝ่ายเรา ซึ่งการดำเนินงานหวังผลสำเร็จเช่นเดียวกับการเล่นเกม โดยการดำเนินงานจึงทำตามขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 “G” Geo-analysis คือ การวิเคราะห์สภาวะของพื้นที่ปฏิบัติการว่ามีคุณลักษณะนำไปสู่การสนับสนุนหรือขัดขวางภารกิจทางทหาร ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าว เป็นการวิเคราะห์พื้นที่ทั้งเชิงกายภาพ พื้นที่วัฒนธรรม และพื้นที่ทางความคิด จึงเป็นการพิจารณาในลักษณะเดียวกับหลักการ “ภูมิลักษณะ” และ “ภูมิสังคม”

ขั้นตอนที่ 2 “A” Aim คือ การกำหนดเป้าประสงค์ภารกิจ ที่ผ่านการวิเคราะห์สถานะพื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการประมาณการณ์ว่าด้วย ระดับ ขนาด และความเข้มข้นหรือความถี่ในการปฏิบัติ อันนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติที่มีความเป็นรูปธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายของภารกิจกับพื้นที่ปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ตรงตามเป้าหมายมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 “M” Means คือ การเลือกช่องทางการปฏิบัติหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงพื้นที่ของบุคคล ประกอบด้วย ความคิด ความเชื่อ ความสัมพันธ์ ตลอดจนพฤติกรรม อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนนี้สัมพันธ์กับการเลือกใช้สื่อ (Media) ซึ่งปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และพื้นที่ความคิดของกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างมาก

ขั้นตอนที่ 4 “E” Evaluate คือ การประเมินผลการปฏิบัติ โดยเป็นการนำเป้าประสงค์ของภารกิจเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อฝ่ายเรา โดยประเมินทั้งผลการปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติ ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติ รวมไปถึงปัจจัยแวดล้อมและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลของการปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ผลของการดำเนินการในขั้นตอนนี้จะย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนที่ 1 ในวงรอบใหม่

เนื่องจากปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนั้นการปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนจึงจำเป็นต้องมีความเท่าทัน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจ รวมทั้งช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรต่อการเข้าถึงพื้นที่ปฏิบัติการให้คุ้มค่ามากที่สุด ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในการทำวิจัยฉบับนี้ที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรม

แนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่กับงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก

จากบริบทความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงจากเดิมในมิติต่าง ๆ ทั้งในระดับโลก และบริบทความมั่นคงของประเทศไทย พบความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การเมือง และการทหาร รวมถึงพฤติกรรมส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีความแตกต่างไปจากเดิมอย่างไม่เคยเป็น มาก่อน การเป็นสังคมดิจิทัลที่ต้องอาศัยโลกออนไลน์ โลกโซเชียล โลกของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้¹⁵ แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ให้ความสำคัญกับเรื่องกำลังอำนาจของชาติ (National Power) ซึ่งเป็นขีดความสามารถของชาติ (National Capabilities) ได้แก่ ความสามารถทางการทูต ข้อมูลข่าวสาร

การทหาร เศรษฐกิจ (Diplomatic, Information, Military and Economic-DIME) แต่ละประเทศต้องพัฒนาขีดความสามารถหลากหลายด้าน เพื่อป้องกันและต่อต้านภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้น โดยให้ความสำคัญกับด้านการทหาร ข้อมูลข่าวสาร การทูต กฎหมาย ข้าราชการ การเงิน และเศรษฐกิจ (Military, Information, Diplomacy Legal, Intelligence, Financial และ Economic-MIDLIFE)¹⁶ ทั้งนี้ แนวทางการประเมินกำลังอำนาจของชาติในปัจจุบัน ภายใต้บริบทความมั่นคงรูปแบบใหม่ได้ใช้กำลังอำนาจทางสารสนเทศเป็นหนึ่งในแนวทางการประเมิน อันเป็นมิติที่เอื้อต่อการเข้าถึงและครอบครองข้อมูลขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของชาติอื่นโดยตรง

ประเทศไทยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างกว้างขวางหลังปัญหาการแพร่กระจายของโรคโควิด-19 โดยระบบดังกล่าวเชื่อมโยงไปสู่ภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ จากสถานการณ์ที่การนำเสนอข้อมูลที่บิดเบือนนำไปสู่กรณีความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคม ความไม่เชื่อมั่นในระบบและสถาบันการเมือง รวมไปถึงปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ ดังนั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงต้องปรับกระบวนการทัศน์ต่อบทบาทการสื่อสารเกี่ยวกับความมั่นคงและภัยคุกคามที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน

อนึ่ง กองทัพบกมีภารกิจโดยตรงต่อการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ ประเด็นการสร้างการตระหนักรู้และสร้างความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวและมีส่วนร่วมต่อการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ จึงเป็นการปฏิบัติที่ต้องอาศัยกระบวนการทัศน์รูปแบบใหม่ของกรอบงานด้านกิจการพลเรือน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก

กรมกิจการพลเรือนทหารบก ถือเป็นหน่วยงานที่สนองรับภารกิจว่าด้วยการจัดทำนโยบายในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนทั้งปวงของกองทัพบก ประกอบด้วย การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และการประชาสัมพันธ์¹⁷ รวมทั้งภารกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นช่องทางในการสื่อสารและเข้าถึงประชาชน เพื่อสร้างให้เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับแนวทางสร้างความมั่นคง โดยเปลี่ยนสังคมให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจให้เป็นปึกแผ่น ในการร่วมกัน

ต่อต้านภัยคุกคามในบริบทต่าง ๆ ตลอดจนเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ด้วยการใช้ปัญญาตามหลักการของเหตุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ภารกิจสร้างความเข้าใจผ่านระบบงานด้านการประชาสัมพันธ์ตามกรอบงานกิจการพลเรือนของกองทัพบก จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบการสื่อสารในปัจจุบัน โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้เสนอแนวความคิดการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อใช้ในมิติด้านความมั่นคงโดยเฉพาะ¹⁷ โดยผู้วิจัยสรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวความคิดการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อความมั่นคง

กระบวนการ	แนวทางข้อเสนอ
1. การจัดทำ	1.1 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ (1) ควรมีการกำหนดขอบเขตสาระสำคัญที่จะนำเสนอ (2) การมีแบบฟอร์มกลางเพื่อช่วยในการตรวจทานความครบถ้วน (3) การกำหนดขั้นตอนการจัดส่งและผู้รับผิดชอบ โดยให้ใช้ช่องทางผ่านระบบ (Information Technology: IT) เพื่อความรวดเร็วต่อสถานการณ์ และ (4) การวางแผนดำเนินงานล่วงหน้าในเรื่องที่เป็นแผนงานประจำ
	1.2 ควรให้มีการเตรียมข้อมูลสำหรับการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า โดยเฉพาะประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน หรือประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญ รวมถึงการชี้แจงข้อเท็จจริง และ การเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
	1.3 ควรพิจารณาจัดทำข้อมูลเป็นภาษาอื่นๆ เพื่อใช้ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรให้ความสำคัญกับการรายงานผลการดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบ ที่มีความถูกต้องและรวดเร็ว
	1.4 ควรกลั่นกรองและพิจารณาข้อมูลอย่างรอบคอบ เพราะข้อมูลที่แพร่ออกไปหากถูกบิดเบือน อาจสร้างความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่คอยกลั่นกรอง เพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลสำคัญไปในทิศทางเดียวกัน
	1.5 ควรปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงปรับให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน โดยนำเสนอในรูปแบบใหม่ๆ มีความหลากหลาย คำนึงถึงการสร้างบริบทอารมณ์ความรู้สึกร่วม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง กระตุ้นให้มีการส่งผ่านหรือการแชร์ต่อทางสื่อออนไลน์

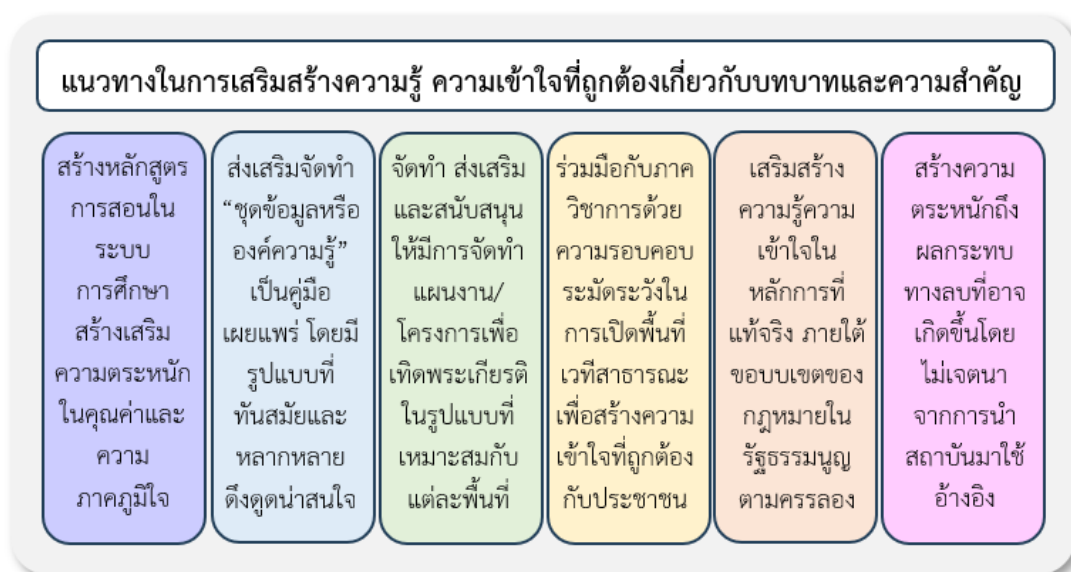
ตารางที่ 1 แนวคิดการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อความมั่นคง (ต่อ)

กระบวนการ	แนวทางข้อเสนอ
2. การนำเสนอ	2.1 ควรนำเสนออย่างเท่าทันต่อ สถานการณ์ ให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ เพื่อสามารถลดผลกระทบที่เกิดขึ้น
	2.2 ควรนำเสนออย่างสอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation: IO) เพื่อให้ การประชาสัมพันธ์ เป็นเครื่องมือการปฏิบัติการข่าวสารที่สร้างประโยชน์ให้กับงานด้านความมั่นคง
	2.3 ควรเชื่อมโยงไปถึงประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในภารกิจการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
	2.4 ควรนำเสนอผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของรัฐที่จัดไว้ให้ อาทิ Application G-NEWS จดหมายข่าวรัฐบาล เว็บไซต์ของหน่วยงานความมั่นคง สื่อโทรทัศน์
	2.5 ควรนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์สื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง
	2.6 ควรประสานกับกรมประชาสัมพันธ์และหน่วยงานองค์กร ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เพื่อการสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงเป้าหมายในพื้นที่
	2.7 ควรนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนประโยชน์ ที่ประชาชนจะได้รับ โดยเสนอผลงานที่เป็นรูปธรรม โดยสะท้อนผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ และนำเสนอข้อมูลเชิงสถิติ สะท้อนความเสียหายที่เกิดจากความไม่มั่นคง เปรียบเทียบให้ประชาชนได้รู้สึกถึงความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน
	2.8 ควรคัดกรองเฉพาะข้อมูลเปิด ที่สามารถนำเสนอได้สำหรับการนำเสนอเรื่องที่มีชั้นความลับ
	2.9 ควรจัดทำเป็นข้อเสนอแนะประกอบการนำเสนอต่อรัฐบาล เพื่อสามารถใช้ประกอบการพิจารณาการตัดสินใจและประสานงานติดตามหรือสั่งการ
	2.10 ควรสะท้อนความเชื่อมโยง การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน สำหรับการนำเสนอต่อกลุ่มเป้าหมายในส่วนราชการ

ตารางที่ 1 แนวคิดการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อความมั่นคง

กระบวนการ	แนวทางข้อเสนอ
3. ติดตามและประเมินผล	3.1 ควรวางแผนการประเมิน กำหนดประเด็นที่จะประเมิน และกำหนดมาตรฐานการประเมิน จะดำเนินการโดยหน่วยใด ที่ไหน เมื่อไหร่ ด้วยรูปแบบและวิธีการอย่างไร
	3.2 ควรมอบหมายให้มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมินเชิงคุณภาพ
	3.3 ควรมีการเก็บสถิติจำนวนเพื่อใช้ประเมินเชิงปริมาณ
	3.4 ควรใช้ข้อมูลทางเอกสารและการตรวจสอบในภาคสนามสถานที่ปฏิบัติงานจริง
	3.5 ควรพิจารณาร้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการประเมินให้

จากข้อเสนอข้างต้น เห็นได้ว่าการเสนอให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศด้านดิจิทัลเข้ามาเป็นเครื่องมือในแต่ละกระบวนการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี จัดทำแนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข¹⁸ โดยมีแนวทางการสร้างความเข้าใจเป็นกลไกสำคัญ ผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาแสดงในภาพที่ 3 ซึ่งเป็นข้อพิจารณาการสร้างความเข้าใจตามภารกิจในงานด้านกิจการพลเรือน

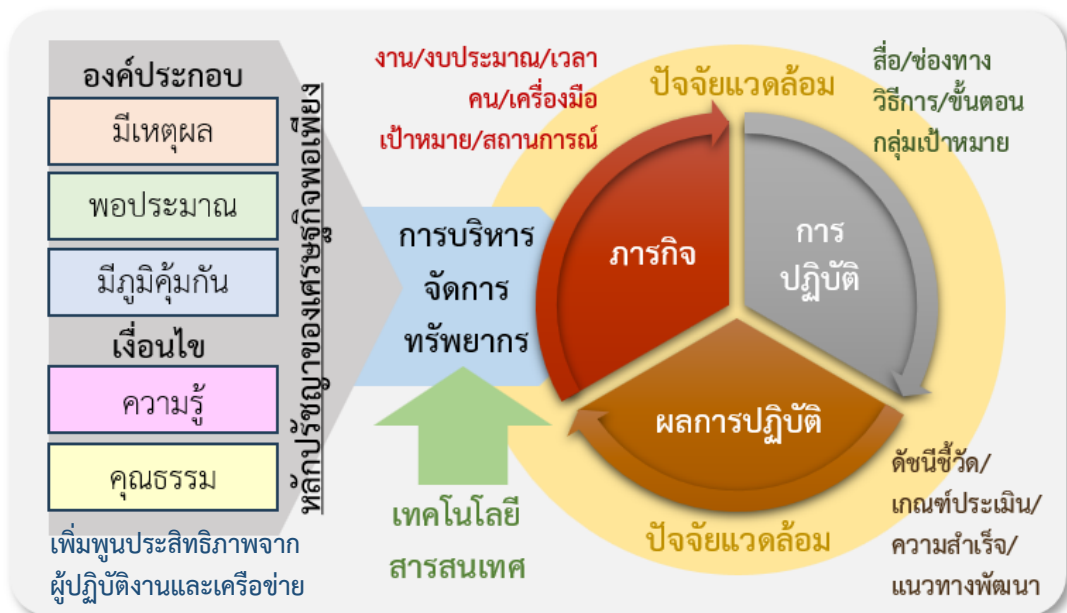

ภาพที่ 3 ประมวลแนวทางการสร้างความเข้าใจงานด้านกิจการพลเรือน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านดิจิทัล ถือเป็นกลไกในการสื่อสารที่สำคัญในปัจจุบัน ทั้งนี้มิติของช่องทางการเข้าถึงจากพฤติกรรมการรับสื่อ และการครอบคลุมเชิงพื้นที่ทางความคิดจากการเสพสื่อ การพิจารณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงจำเป็นต้องมีหลักการทางการบริหารมาใช้ ดังนำเสนอในหัวข้อลำดับไป

การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับและทุกสาขา โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม โดยดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ โดยที่รายละเอียดของวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละสาขาภารกิจ การเตรียมนโยบาย แผนงาน หรือโครงการควรเน้นการพัฒนาที่สร้างความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้เกิดขึ้นพร้อมกับการเท่าทันการเปลี่ยนแปลง มุ่งให้ประชาชน / ชุมชน สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่ยังชีพของสังคมและประเทศชาติได้ในที่สุด¹⁹ การพิจารณาภารกิจหรือกรอบงานด้านความมั่นคง จึงต้องวิเคราะห์กระบวนการเชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลให้ครบทุกด้าน (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารทรัพยากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการปฏิบัติงานสามารถนำหลักปรัชญาฯ มาประยุกต์ใช้โดยต้องเน้นความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ใช้ประสบการณ์ที่มีเพิ่มพูนความชำนาญในการปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด รวมถึงการจัดสรรงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม รวมถึงการจัดสรรเวลาในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และต้องมีหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน²⁰ สำคัญสำคัญของหลักปรัชญาฯ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการคิด การปฏิบัติ และการสร้างจิตสำนึกที่นำมาประยุกต์ต่อการปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย โดยองค์ความรู้ที่เกิดจากหลักปรัชญาฯ เป็นองค์ความรู้ที่ควบคู่กับทักษะในการบริหารจัดการ²¹ ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรในการสื่อสาร จึงควรเน้นหลักการจากแนวคิดข้างต้นเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์กลยุทธ์ขององค์กรกับงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก (ตามหลักการ McKinsey-7S)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก โดยใช้แนวคิด 7S ที่พัฒนาโดย McKinsey ซึ่งมีหลักการในการวิเคราะห์องค์กรเพื่อสร้างกลยุทธ์เป็นแนวทางในการพัฒนา จากการรวบรวมข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

กลยุทธ์ (Strategy) การกำหนดแผนงานและวัตถุประสงค์ในการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนเป็นไปตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ซึ่งการมอบนโยบายใช้ลักษณะวิธีการสั่งการทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อการดำเนินกลยุทธ์เกี่ยวกับงานกิจการพลเรือนเป็นผู้วิเคราะห์นโยบาย รวมถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการปฏิบัติการตามสายบังคับบัญชาของหน่วยงาน ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์จึงอาศัยกรอบนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญ นอกจากนี้ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลยังขาดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรเวลา บุคคล และทรัพยากรสนับสนุน

โครงสร้าง (Structure) การกำหนดโครงสร้างมีลำดับของการพัฒนาการให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของกองทัพบก โดยจากจัดโครงสร้างเป็นไปตามหลักนิยมของกองทัพบกว่าด้วย การกำหนดภารกิจหน้าที่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างขององค์กร ซึ่งการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนถือเป็นอีกหนึ่งสายงานในการปฏิบัติการของกองทัพบก ดังนั้น การจัดโครงสร้างมีความสอดคล้องกับหน่วยงานของกองทัพ อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการโครงสร้างภายในเกี่ยวกับงานด้านกิจการพลเรือน มีการกำหนดโครงสร้างอย่างชัดเจนเป็นไปตามภารกิจ และมีหน่วยสำหรับใช้พัฒนาทรัพยากรในองค์กรต่อการดำเนินการด้านกิจการพลเรือนอย่างชัดเจน

ระบบ (Systems) การใช้ระบบในกระบวนการจัดการเป็นไปตามวัฒนธรรมองค์กรของหน่วยที่สืบต่อกันมา โดยไม่ได้กำหนดเป็นหลักการตายตัวหรือบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในการเผยแพร่หรือส่งต่อ ระบบการทำงานจึงเป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดและถอดบทเรียน รวมทั้งระบบการทำงานที่เป็นไปตามทักษะการทำงานของแต่ละบุคคล แต่ละคณะทำงาน (ทีม) ทั้งนี้ ระบบการทำงานที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลยังไม่ถูกนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังไม่เป็นเอกภาพ

ค่านิยมร่วม (Shared Values) บุคลากรในสายงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพมีความเชื่อและทัศนคติไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับส่งเสริมกับเป้าหมายของกองทัพทำให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีกรอบนโยบายและการสั่งการมาเป็นแนวทางให้ยึดปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติในพื้นที่ยังคงมีการปฏิบัติที่แยกการปฏิบัติ เนื่องจากภาระงานเป็นไปตามการสั่งการของผู้บังคับบัญชาระดับสูง แต่หน่วยปฏิบัติที่รองลงมาจะมีอิสระในการปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผลงานในการปฏิบัติยังไม่มีความเป็นเอกภาพ เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรที่ปฏิบัติตามนโยบายผู้บังคับบัญชา ดังนั้น หากผู้บังคับบัญชาของหน่วยรองมีการสะท้อนนโยบายในการปฏิบัติตามพื้นที่รับผิดชอบของตน ก็ส่งผลถึงความแตกต่างหรือความไม่เป็นเอกภาพในภาพรวมได้

ทักษะ (Skills) ทักษะการทำงานของบุคลากรด้านงานกิจการพลเรือนใช้ทักษะความสามารถโดยส่วนตัวเป็นสำคัญ โดยลักษณะการทำงานเป็นหมู่คณะ (ทีม) เป็นการรวมตัวตามอิสระ ซึ่งเน้นการทำงานที่คล่องตัว และประสานสอดคล้องระหว่างกัน ความชำนาญของทักษะเฉพาะด้านจึงเป็นไปตามความใส่ใจและกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม การพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตามที่ระบบโครงสร้างขององค์กรกำหนดไว้ไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะอุปสรรคของปริมาณงานและความรับผิดชอบที่ต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของจำนวนผู้รับผิดชอบตามภารกิจ ดังนั้น การบริหารจัดการเวลาในการเสริมทักษะที่จำเป็นหรือทักษะใหม่ ๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการทำงานจึงไม่สามารถใช้ระบบตามโครงสร้างขององค์กรได้ จำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้จากตนเองหรือค่านิยมของกลุ่มเป็นหลัก สำหรับทักษะที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้แก่ ทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยีพัฒนาอย่างรวดเร็ว

บุคลากร (Staff) ทรัพยากรบุคคลที่ทำงานด้านกิจการพลเรือน ส่วนมากมาจากการโอนย้ายตำแหน่งและการรับเข้ามาทำงานตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ทำให้หลายตำแหน่งขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะเฉพาะด้านที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่รับผิดชอบ ซึ่งทำให้ภาระงานตกไปอยู่กับผู้ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

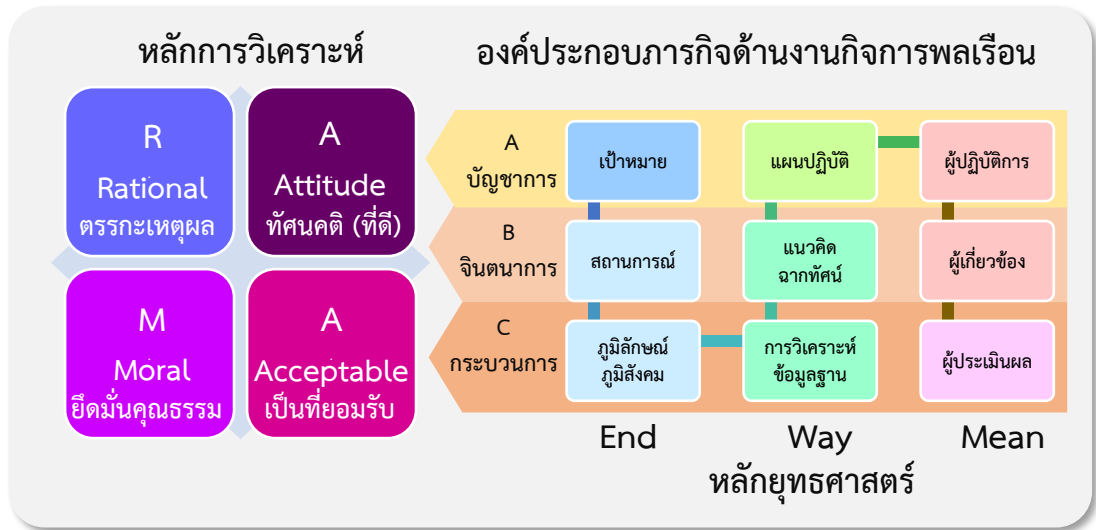
ตามภารกิจ ความสมดุลของภาระงานจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการหยุดนิ่งและการพัฒนาองค์กรไปอย่างเชื่องช้า ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ มักจะเป็นผู้มีความรู้รอบด้านและมีความชำนาญการในทักษะเฉพาะหลายด้าน ซึ่งหากมีกระบวนการในการบริหารและจัดสรรอย่างถูกต้อง บุคลากรกลุ่มนี้สามารถเป็นวิทยากรหรือพี่เลี้ยงของบุคลากรรุ่นใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบ (Style) รูปแบบของการทำงานเป็นไปตามลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรของข้าราชการ โดยยึดรูปแบบการทำงานที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา ระดับสูงเป็นสิ่งสำคัญ และค่อนข้างมีการกำหนดกรอบตายตัว อย่างไรก็ตาม ด้วยลักษณะเฉพาะของภารกิจที่หลากหลาย จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการทำงานที่อ่อนตัว สร้างสรรค์ และระดมความคิด รูปแบบการทำงานจึงไม่เป็นไปในลักษณะเอกภาพของทั้งองค์กร การขัดกันของรูปแบบการทำงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการทำงาน

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับการสังเคราะห์แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ และกรอบภารกิจด้านกิจการพลเรือน เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานดังกล่าวเสนอในลำดับต่อไป

การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก โดยใช้กรณีศึกษาผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประเด็นในการศึกษา ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์หลักการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นดังกล่าวได้ โดยสรุปเป็นหลักการชื่อว่า “RAMA 9” เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงคิดค้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหลักการดังกล่าวใช้สำหรับการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานด้านกิจการพลเรือน ประกอบด้วยหลักการ 4 หลักการ และองค์ประกอบการทำงาน 9 องค์ประกอบ โดยผู้วิจัยการสังเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (ความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกัน) 2 เงื่อนไข (ความรู้ คุณธรรม) กับแนวคิดและภารกิจในการทำงานกิจการพลเรือน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การสร้างความพร้อมในพื้นที่ให้สนับสนุนต่อการปฏิบัติการทางทหาร และ 2) การขจัดปัญหาข้อขัดขวางหรืออุปสรรคในพื้นที่เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวสามารถปฏิบัติการทางทหารได้ โดยความเชื่อมโยงระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานกิจการพลเรือน อธิบายตามหลักการได้ดังนี้

ภาพที่ 5 หลักการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กับงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก

จากภาพที่ 5 แสดงหลักการวิเคราะห์กับการพัฒนางานกิจการพลเรือนสามารถอธิบายได้ดังนี้

หลักการข้อที่ 1 R: Rational หลักการใช้ตรรกะเหตุผล ใช้ในการวิเคราะห์ขั้นตอนหรือกระบวนการทำงาน เพื่อให้การพิจารณาข้อมูล (ความสำคัญ/ลำดับชั้น/ความยากง่าย/ปริมาณ) ก่อนมีการนำไปใช้ โดยยึดแนวทางการทำงานตามหลักการที่เหมาะสมต่อสถานการณ์

หลักการข้อที่ 2 A: Attitude หลักการมีทัศนคติที่ดี ใช้ในการกำหนดเจตนาหรือเป้าประสงค์ต่อภารกิจและกลุ่มเป้าหมาย ที่ต้องเป็นทักษะเชิงบวก เพื่อสร้างให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่สร้างสรรค์ และเป็นช่องทางให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ

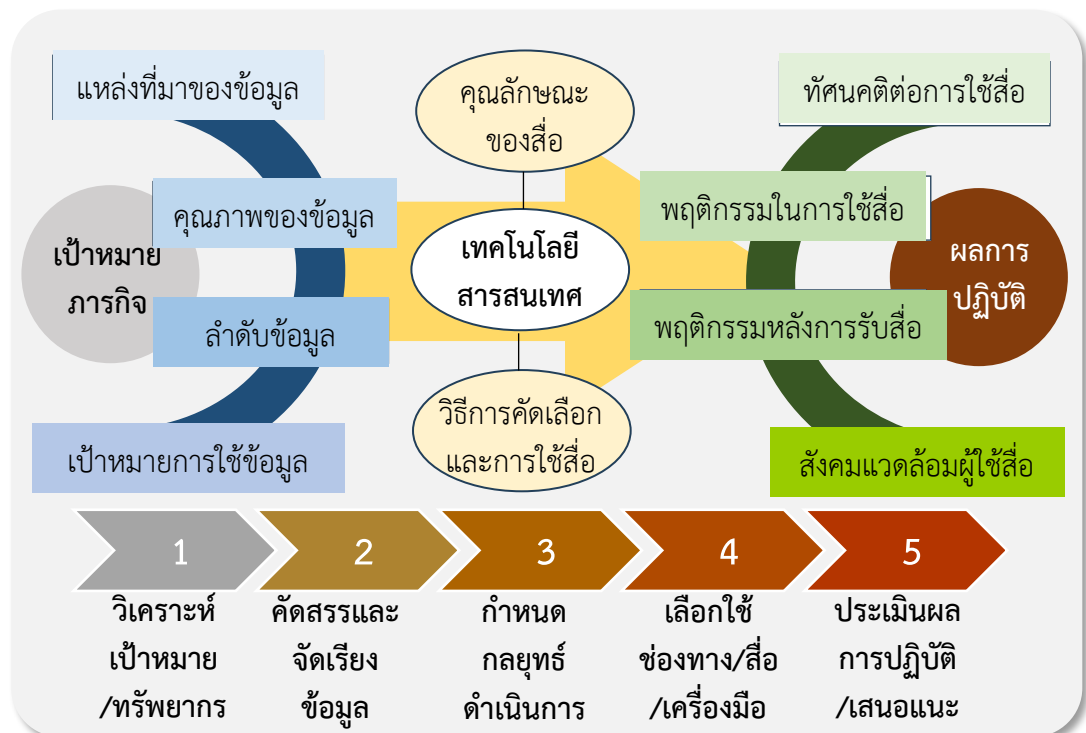
หลักการข้อที่ 3 M: Moral หลักการยึดถือคุณธรรม จริยธรรม ใช้ประกอบในการตัดสินใจต่อการปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง

หลักการข้อที่ 4 A: Acceptable หลักการเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติ ใช้ประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติ โดยเฉพาะการสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจากการยอมรับหรือมีท่าทีที่ไม่ขัดขวางต่อกัน สอดคล้องกับนโยบายและข้อเท็จจริงที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ขั้นตอนในองค์ประกอบการทำงานจะไล่เรียงไปตามลำดับ ซึ่งในรอบขั้นตอนในช่อง A จำเป็นต้องอาศัยอำนาจในการตัดสินใจ ในช่อง B ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และในช่อง C ใช้ความคิดแบบเชื่อมโยงเป็นสำคัญ ดังนั้นในกระบวนการทำงานของงานด้านกิจการพลเรือนจึงต้องอาศัยทักษะหลายด้านในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการศึกษาจากแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์ผลของแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การวางแผนทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมปัจจัยในแต่ละด้านหรือปัจจัยที่ส่งผลในระดับมากที่สุด ทำให้กลยุทธ์การกำหนดแนวทางการพัฒนามีทิศทางและชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้

ภาพที่ 6 การพิจารณากำหนดกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน

จากการศึกษาข้อมูล หลักการ ยุทธศาสตร์ นโยบาย ตลอดจนแนวคิดที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ตามกรอบการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก สามารถเสนอกลยุทธ์เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก

1.1 รัฐบาลและกองทัพบกต้องส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ในลักษณะของการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทุกมิติ ที่เชื่อมโยงกับความมั่นคงของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยอาศัยองค์ความรู้ในการสื่อสาร เป็นสื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้และกระบวนการคิดที่เป็นตรรกะเหตุผล ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และให้ความสำคัญต่อการตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามที่มีต่อความมั่นคงของประเทศชาติ ด้วยการนำประเด็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กลายเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน รวมทั้งต้องทำการเผยแพร่การปฏิรูปดังกล่าวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างให้เกิดมิติความเชื่อมั่นการทำงานของกองทัพทั้งภายในและนานาชาติด้วย

1.2 กองทัพบกต้องส่งเสริมและพัฒนางานด้านกิจการพลเรือน เนื่องจากปัจจุบันกรอบงานของภารกิจมีความซับซ้อนและหลากหลาย การมีปัจจัยทรัพยากร ในลักษณะการทำงานรูปแบบเดิมกับสถานการณ์ความท้าทายและภัยคุกคามความมั่นคงที่เพิ่มขึ้นไม่มีความสอดคล้องกัน การวิเคราะห์โครงสร้างที่เน้นความสมดุลระหว่างปริมาณงานหรือภารกิจกับการจัดการทรัพยากรด้านกิจการพลเรือนจึงต้องมีการทบทวน และต้องทำให้เกิดการรองรับต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตอีกด้วย ทั้งนี้ การส่งเสริมให้งานด้านกิจการพลเรือนขยายช่องทางให้ครอบคลุมกับสถานการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และต้องเป็นประเด็นที่ถูกยกระดับให้เป็นนโยบายสำคัญ เพื่อให้เกิดการทำงานและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บังคับบัญชาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนค่านิยมและรูปแบบการทำงานด้านกิจการพลเรือนในลักษณะที่มีกรอบปฏิบัติหรือหลักการร่วมกันอย่างชัดเจน อันนำไปสู่การพิจารณาคัดสรรและคัดเลือกบุคลากร ที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องและรองรับกับภารกิจ โดยมุ่งเน้นเกิดความเป็นเอกภาพของกองทัพ และสามารถสอดคล้อง อ่อนตัวกับการนำไปใช้ของหน่วยปฏิบัติงาน ซึ่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นแพลตฟอร์มเดียวกันจะทำให้เกิดภาพลักษณ์ของความเป็นเอกภาพ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยถือเป็นอีกหนึ่งภารกิจสำคัญในการบริหารจัดการและสร้างให้เป็นค่านิยมในการใฝ่รู้และยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

2. กลยุทธ์เชิงรับ

2.1 กองทัพบกต้องจัดการวางแผนกำลังพลในด้านความก้าวหน้า เพื่อเป็นเป้าหมายและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้น โดยการวางระบบหรือกฎเกณฑ์มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาระบบงานอันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การจัดการในเรื่องดังกล่าวจำเป็นต้องนำเงื่อนไขเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการทำงานและผลงานตามภารกิจเป็นสำคัญ ซึ่งการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสอดคล้องกับการทำงาน โดยเฉพาะทักษะเกี่ยวกับการคิดอย่างมีเหตุผลและมีวิจารณญาณ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ทักษะสัมพันธ์เชิงจิตวิทยา และทักษะในการจัดการข้อมูล อันถือเป็นความสามารถหลักของการพัฒนากำลังพลสำหรับงานด้านภารกิจการพลเรือน

2.2 กองทัพบกต้องจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะกิจหรือศูนย์การพัฒนา ที่ดูแลและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านกิจการพลเรือน โดยเป็นหน่วยที่มีลักษณะเป็นแกนหลักทางด้านองค์ความรู้ การถอดบทเรียน ประสบการณ์การเรียนรู้จากพื้นที่จริง การวางแผนปฏิบัติการในอนาคตที่เท่าทันต่อภัยคุกคามความมั่นคง รวมทั้งเป็นหน่วยงานในการประสานกับเครือข่ายด้านวิชาการและงานที่สนับสนุนภารกิจด้านกิจการพลเรือนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งหน่วยงานภายในและต่างประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานดังกล่าวควรมีแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรและรูปแบบการทำงานที่เป็นอิสระ มีวัฒนธรรมองค์กรแบบธรรมาภิบาล ที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายเป็นสำคัญ

3. กลยุทธ์ป้องกัน

3.1 เนื่องจากปัจจุบันภัยคุกคามความมั่นคงมีความซับซ้อนและหลากหลาย ซึ่งการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจำเป็นต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับความมั่นคงในมิติต่าง ๆ ดังนั้น กองทัพบกจำเป็นต้องวางยุทธศาสตร์และมาตรการป้องกันเกี่ยวกับการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นหนึ่งในแผนหรือนโยบายหลัก โดยออกมาตรการผลักดันให้มีการออกกฎหมายที่สอดคล้องกับภัยคุกคาม ซึ่งสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติการจะช่วยส่งเสริมกระบวนการทำงานด้านกิจการพลเรือนให้มีความสำคัญมากขึ้น และนำไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากถูกกำหนดเป็นมาตรการทางกฎหมาย ใช้ตรรกะของเหตุผลในการพิจารณา ไม่ใช่เป็นเพียงนโยบายหรือคำสั่งการของผู้บังคับบัญชาที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เกี่ยวกับงานด้านกิจการพลเรือน จำเป็นต้องมีการศึกษาเทียบเคียงกับนานาประเทศ เพื่อสร้างให้เกิดสถานะของการรู้เท่าทันด้วย

3.2 การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นกิจกรรมที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องและต้องใช้งบประมาณสูง ดังนั้น การมีงบประมาณในการสนับสนุนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณา การจัดตั้งหน่วยจัดหารายได้สนับสนุนอย่างโปร่งใส โดยไม่พึ่งพางบประมาณจากส่วนกลางหรือกองทัพ จึงจำเป็นต้องมีการจัดตั้งโดยใช้วิธีการบริหารจัดการในรูปแบบที่เหมาะสม ด้วยการประมาณการตามความจำเป็นและสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันกับหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ ของประเทศ อย่างไรก็ตาม การบริหารงบประมาณในการพัฒนาที่นำมาใช้กับการพัฒนาเทคโนโลยีต้องมีการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงกับการใช้ทรัพยากรของชาติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและไม่สูญเสียงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ซ้ำซ้อนในทรัพยากรที่มีอยู่ อันเป็นการเพิ่มศักยภาพของเครือข่ายหน่วยงานความมั่นคงของประเทศได้อีกแนวทางหนึ่งด้วย

4. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

4.1 กองทัพบกต้องมีการระดมความคิดต่อการวางกลยุทธ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านกิจการพลเรือนอย่างจริงจัง เนื่องจากเป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญในปัจจุบันและอนาคตที่เข้าถึงประชาชนและมีอิทธิพลต่อสังคมมากที่สุด ทั้งนี้ เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีหลายช่องทาง ซึ่งในแต่ละช่องทางมีความเหมาะสมต่อการสื่อสารและปฏิบัติการด้านกิจการพลเรือนที่แตกต่างกัน การจัดวางกลยุทธ์ให้เป็นหลักการและแนวทางที่ชัดเจน เพื่อจะช่วยแก้ไขปัญหาคาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแล้วไม่เป็นไปตามเป้าหมายได้ อย่างไรก็ตาม การวางกลยุทธ์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้รอบด้าน โดยอาจจำเป็นต้องเชิญบุคคลภายนอกกองทัพบกเข้ามาร่วมในกระบวนการพัฒนาและวางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับแนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เนื่องจากปัจจุบันกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับความมั่นคงไม่สามารถใช้รูปแบบเดิม ที่มุ่งเน้นเพียงความมั่นคงของรัฐผ่านกำลังอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพอย่างเดียวอีกต่อไป

4.2 กองทัพบกจำเป็นต้องคัดสรรบุคลากรและแปรสภาพการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายด้านกิจการพลเรือนใหม่ โดยไม่ใช้วัฒนธรรมการบังคับบัญชาหรือแบบธรรมเนียมของการทำงานรูปแบบเดิม มาใช้กับการกำหนดวิธีการในการปฏิบัติการ ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาต้องเสนอแนวทางที่มีความเป็นเอกภาพสอดคล้องกับหลักยุทธศาสตร์ทั้งระดับบนและระดับกองทัพบก ส่วนแนวทางการดำเนินการต้องเป็นการทำงานตามระบบวัฒนธรรมองค์กรแนวใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วม กระบวนการเรียนรู้ และความเท่าทันต่อสถานการณ์รวมทั้งเทคโนโลยี ดังนั้น สิ่งจำเป็นของการทำงานด้านกิจการพลเรือนที่จำเป็นต้องเกิดขึ้นคือ การทำงานในเชิงรุกและการสามารถคาดการณ์ต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการของกองทัพบกในภารกิจหลักได้ ดังนั้น การคิดเชิงยุทธศาสตร์จึงมีความจำเป็นต้องการทำงานประสานสอดคล้องกับหน่วยงานที่

รับผิดชอบด้านงานกิจการพลเรือนโดยตรง และใช้ศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด นอกจากนี้ กองทัพบกควรมีการจัดทำคู่มือในลักษณะการสร้างความเข้าใจระหว่างการสร้างความมั่นคงของชาติภายใต้แนวคิดความมั่นคงรูปแบบใหม่ กับภารกิจของกองทัพบก เพื่อทำการเผยแพร่สร้างความเข้าใจและตระหนักรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ อันเป็นการแสดงศักยภาพของการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนแนวใหม่ต่อสายตาประชาชนและประชาคมโลก

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การศึกษาและวิเคราะห์ แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักการในการวิเคราะห์ โดยพิจารณา ร่วมกับการศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษา ข้อมูลการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ว่าด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์มาอภิปรายผลประกอบกับบทความและงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

จากการศึกษาการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นรูปแบบการทำงาน เสนอตามหลักการ “GAME” ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 “G” Geo-analysis การวิเคราะห์สถานะของพื้นที่ปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 2 “A” Aim การกำหนดเป้าประสงค์ภารกิจ ที่ผ่านการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 3 “M” Means การเลือกช่องทางการปฏิบัติหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงพื้นที่ของบุคคล ซึ่งสัมพันธ์กับการเลือกใช้สื่อ (Media) ในการปฏิบัติกับกลุ่มเป้าหมาย และขั้นตอนที่ 4 “E” Evaluate การประเมินผลการปฏิบัติ ผลของการดำเนินการในขั้นตอนนี้จะย้อนกลับไปสู่วงรอบใหม่ โดยหลักการข้างต้นผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์เชื่อมโยงกับแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนต่อไป โดยหลักการข้างต้นผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์พื้นที่และการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ ตามครรลองของกระบวนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่มีฐานคิดมาจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจ ตามกรอบการทำงานด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก ในการตอบวัตถุประสงค์งานวิจัย ข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้ประมวลความรู้ พบว่า การสร้างความเข้าใจตามกรอบงานดังกล่าว ประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ 1) กระบวนการจัดทำ 2) กระบวนการนำเสนอ และ 3) กระบวนการติดตามและประเมินผล โดยผู้วิจัยสรุปแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจออกเป็น 6 แนวทาง ประกอบด้วย การสร้างหลักสูตรการสอน การจัดทำ ชุดคู่มือหรือองค์ความรู้ การจัดทำแผนงานหรือโครงการ การสร้างความร่วมมือกับ ภาควิชาการในการจัดเวทีสาธารณะ การเสริมสร้างความรู้จากหลักการภายใต้ขอบเขต

ของกฎหมาย และการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบด้านลบ อันเป็นข้อพิจารณาสำคัญ แนวคิดความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ที่จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเพื่อขจัดความขัดแย้งหรือ การแตกแยกทางความคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระสำคัญของการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 3 ซึ่งเป็นการประมวลผลและวิเคราะห์ของผู้วิจัย ได้แก่ การนำองค์ประกอบและเงื่อนไขของ หลักปรัชญาฯ มาเป็นข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการ ทรัพยากรเกี่ยวกับกระบวนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ 1) ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดกรอบภารกิจ 2) ทรัพยากรในการปฏิบัติงาน และ 3) ทรัพยากรในการวัดและ ประเมินผลการปฏิบัติ ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการพิจารณาและ คำวินิจฉัยประเด็นแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อทุกขั้นตอนของกระบวนการ โดยการนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการสำคัญว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามแนวทางพัฒนาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อที่ 4 ซึ่งเป็นบทสรุปของผลวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ โดยมีแนวทางประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์เป้าหมายภารกิจและทรัพยากรที่มี 2) การคัดสรรและการจัดเรียงข้อมูล (ง่ายไปยาก/น้อยไปมาก/รับง่ายไปซับซ้อน) 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การเลือกใช้ช่องทางการ ปฏิบัติ สื่อ หรือเครื่องมือให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและกลยุทธ์ และ 5) การประเมินผลการปฏิบัติการการเสนอแนะเพื่อไปสู่การพัฒนา โดยแนวทางดังกล่าว มีการเสนอกิจกรรมในการพัฒนา ซึ่งมีงานวิจัยสนับสนุนผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ประเด็นการศึกษายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์ การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”²² ผลการวิจัยสอดคล้องในประเด็นกลยุทธ์การพัฒนาที่มุ่งเน้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ในระบบการทำงาน รวมทั้งมีกระบวนการวัด และประเมินผลที่เป็นไปตามการวางแผนและการดำเนินงานในการปฏิบัติ

ประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการพิจารณา ถึงการบริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง อังคณา สาขาเรือน ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเข้าถึง เทคโนโลยีสารสนเทศของเกษตรกร อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่”²³ พบว่า การพิจารณา เลือกลงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นอยู่กับความต้องการ และพฤติกรรมการใช้และการปฏิเสธ

ของกลุ่มเป้าหมาย เช่นเดียวกับงานศึกษาวิจัยของ อินทอร ภัทรกิจนธิกุล เรื่อง “การใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันของธุรกิจตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ”²⁴ พบว่า การออกแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีความเข้าใจต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง และมุ่งเน้นการสร้างระบบที่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่มผู้ใช้งานอย่างตรงจุดรวมทั้งงานศึกษาวิจัยของดำรงค์ วัฒนา เรื่อง “การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชน:กรณีศึกษาระบบสารสนเทศที่ดินของกรมที่ดิน”²⁵ พบว่า ทักษะคิดและแรงจูงใจ รวมทั้งความสอดคล้องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับระบบงานที่รับผิดชอบ มีผลต่อการเข้าถึงและการพัฒนาทักษะในการใช้งานซึ่งงานการศึกษาวิจัยข้างต้น สอดคล้องกับการเสนอข้อพิจารณาในองค์ประกอบของหลักการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้วิจัย

ประเด็นการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พงษ์พัฒน์ คาโสจันท์ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาครูกลุ่มโรงเรียนลาซาลในประเทศไทย ตามกรอบสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” พบว่า การพัฒนาสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านการใช้ทักษะดิจิทัลของครูควรผ่านการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การอบรมสัมมนา และการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ประกอบกับการอบรมสัมมนา และการสอนงาน สามารถสร้างให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวได้ สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นให้การเรียนรู้ควบคู่กับไปการพัฒนาทักษะ

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพระบบงานด้านกิจการพลเรือน ว่าด้วย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับภารกิจการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก โดยใช้การประยุกต์แนวคิดในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ

บทที่ 4

บทสรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างความเข้าใจสาระสำคัญของความมั่นคงรูปแบบใหม่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อทรัพยากรการทำงาน ศักยภาพการทำงาน ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายหรือการตอบสนองต่อภารกิจ ซึ่งการวางแผนในเชิงนโยบาย การสร้างตัวแบบและกระบวนการพัฒนา ตลอดจนการกำหนดกรอบการปฏิบัติงาน และทรัพยากรการปฏิบัติงานล้วนมีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ อันมีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของกำลังพลเป็นประเด็นสำคัญ

กองทัพบกควรนำการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์บูรณาการเข้ากับหลักการบริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้สถานการณ์ความมั่นคงและภัยคุกคามความมั่นคงเป็นเงื่อนไขในการพิจารณา ต่อการปฏิบัติการด้านงานกิจการพลเรือน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของภารกิจและเกิดการพัฒนาระบบการทำงานอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ รวมทั้งยุทธศาสตร์ของกองทัพบก ต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม อันสะท้อนถึงความมั่นคงในรูปแบบใหม่ที่เชื่อมโยงกับความมั่นคงหลากหลายมิติ การปฏิบัติการทางทหารจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการทัศน์ในการปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและเท่าทันต่อสถานการณ์ ภายใต้การวิเคราะห์ถึงสภาพทรัพยากรและการบริหารจัดการที่มีอยู่ รวมถึงมีการบูรณาการต่อการใช้ทรัพยากรร่วมกับภาคีความมั่นคง ในการปฏิบัติการกิจเพื่อประเทศชาติ

2. กองทัพบกควรจัดให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่าง ๆ รวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ว่าด้วย การสร้างเสริมศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความมั่นคงให้แก่กำลังพลของกองทัพบกตามความรับผิดชอบ โดยใช้เครือข่ายความร่วมมือเป็นช่องทางในการดำเนินการ เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว นอกจากนี้ หน่วยงานที่มีกำลังพล

ปฏิบัติงานในพื้นที่ ยังสามารถพัฒนาตนเองจากชุมชนการเรียนรู้ ซึ่งจะสร้างองค์ความรู้ ควบคู่ไปกับทักษะการเรียนรู้ โดยการนำประสบการณ์การทำงานและการถอดบทเรียน จากวิทยากร ผู้ปฏิบัติงานส่วนต่าง ๆ มาจัดทำเป็นคู่มือในการพัฒนาสมรรถนะการทำงาน อันเป็นกลไกที่สามารถพัฒนาศักยภาพของกำลังพล และสร้างเป็นวัฒนธรรมองค์กรของ กองทัพบกได้

3. ควรส่งเสริมกำลังพลตระหนักถึงความสำคัญและผลการปฏิบัติ อันเกิด จากการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ซึ่งสามารถทำให้เกิดความมั่นคงและมีอิทธิพลต่อสภาวะ สังคมในปัจจุบันและอนาคต กระบวนการด้านกิจการพลเรือนจึงไม่ใช่เป็นเพียงการทำตาม ธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา หากต้องมีการพัฒนา เรียนรู้ และขยายเครือข่ายเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อภัยคุกคามความมั่นคงในอนาคต

ทั้งนี้ กองทัพบกต้องมีกระบวนการทัศน์ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยการประยุกต์ใช้กับภารกิจด้านความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อไม่ให้หลักปรัชญาฯ กลายเป็นเพียงกิจกรรมหรือบทรำ อันเป็นการลดทอนพลัง อำนาจทางปัญญาของประเทศชาติ ด้วยการเผยแพร่และการประยุกต์ใช้โดยไม่เข้าใจอย่าง ลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของกองทัพบก
2. ควรมีการศึกษาแนวโน้มภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่จำเป็นต้องใช้ กระบวนการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อป้องกันและแก้ไข
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงยุทธศาสตร์ ในหน่วยงานสังกัด กระทรวงกลาโหม เช่น กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 (13 ตุลาคม 2561). ประกาศราชกิจจานุเบกษา. 135 (82 ก.)
2. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.; 2561.
3. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง [อินเทอร์เน็ต]. 2566. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/ด้านความมั่นคง/>
4. พลั้ว วิริยะพานิช. งานประชาสัมพันธ์ด้านความมั่นคง [อินเทอร์เน็ต]. 2566.. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก https://acrobat.adobe.com/dc-home2-dropin/demo-files/demo_en-US.pdf
5. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม); 2566.
6. กองทัพบก. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2566 ของกองทัพบก.; 2566.
7. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะทำงานการจัดการความรู้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. การป้องกันภัยคุกคามทางคอมพิวเตอร์.; 2559.
8. กรมกิจการพลเรือนทหารบก. พระบรมราชโองบาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์ พระมงกุฎเกล้า ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536 [อินเทอร์เน็ต]. 2566. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://doca.rta.mi.th/>
9. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.; 2561.
10. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). ฉบับราชกิจจานุเบกษา.; 2561.

11. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม).; 2566.
12. สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก. แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563-2565) ของกองทัพบก. กองทัพบก.
13. กรมกิจการพลเรือนทหารบก. ขอบเขตความรับผิดชอบ/หน้าที่ที่สำคัญ [อินเทอร์เน็ต]. 2566. [เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://doca.rta.mi.th/mission>
14. ประมวลบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของกรมกิจการพลเรือนทหารบก ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน
15. จารุพล เรื่องสุวรรณ. ทบทวนแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงของโลกสิ่งที่ไทยควรตระหนักและควรรับมือ. ศูนย์วิจัยดิเรกชยันนาม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [อินเทอร์เน็ต]. 2567. [เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <http://www.polsci.tu.ac.th/direk/view.aspx?ID=505>
16. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. การประเมินกำลังอำนาจของชาติ (National Power) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่. [อินเทอร์เน็ต]. 2567. [เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://www.nsc.go.th> > Journal > article-00701
17. พีรว วริยะพานิช. การประชาสัมพันธ์งานด้านความมั่นคง. สำนักนโยบายและแผนความมั่นคง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. [อินเทอร์เน็ต]. 2567. [เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://www.nsc.go.th> > Journal > article-00106
18. สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ. แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. สำนักนายกรัฐมนตรี.; 2558.
19. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของภาครัฐ 1. 2567. . [เข้าถึงเมื่อ 11 มีนาคม 2567] เข้าถึงได้จาก <https://social.nesdc.go.th/social/Portals/0/Documents/%E0.pdf>
20. อาธิป ปัญญาประเสริฐ. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติงานของบุคลากร: กรณีศึกษากรมศุลกากร. งานค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.; 2562.

21. ฐนัส มานวงค์. การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระรายวิชาด้วยโปรแกรมฝึกอบรมที่ใช้แนวคิดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์และการเรียนรู้เชิงรุก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.; 2562.
22. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์. การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.; 2554
23. อังคณา สาขาเรือน. การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของเกษตรกร อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. สารนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.; 2563.
24. อินทอร ภัทรกิจนิธิกุล. การใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันของธุรกิจตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.; 2566.
25. ดำรงค์ วัฒนา. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชน:กรณีศึกษาระบบสารสนเทศที่ ดินของกรมที่ดิน. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.; 2560.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอก ฐนัส มานวงค์

วัน เดือน ปีเกิด

29 พฤศจิกายน 2519

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2540	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2544	สังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2552	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2556	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2563	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2540 - 2541	ผู้บริหารฝ่ายการตลาด บริษัท เวลเทค กรุ๊ป จำกัด
พ.ศ. 2541 - 2542	ผู้ช่วยนักวิจัย กองวางแผนและนโยบาย สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
พ.ศ. 2544 - 2544	นักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
พ.ศ. 2544 - 2546	พนักงานอนุรักษ์ กองโครงการอนุรักษ์ สำนักงาน ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
พ.ศ. 2546 - 2547	นักสังคมสงเคราะห์ สถาบันราชประชาสมาสัย กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. 2547-2548	นายทหารประจำแผนกประวัติศาสตร์ กองประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2548 - 2567	อาจารย์ส่วนการศึกษา กองวิชากฎหมายและ สังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
------------------	---